

ДІЛО

Виходить щодня вранці

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Лейон.
Прага „Діло“.
Рукописи не авертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 3.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Жахлива летунська катастрофа.

ЗГОРІВ КЕРМОВИК „ГІНДЕНБУРГ“. — ЗГІНУЛО 35 ОСІБ.

Агенція Аваса повідомляє з Нью Йорку про жахливу експлозію на трансатлантичному кермовику „Гінденбург“ під час осідання в Лейкгерсті. З невідомої причини в моменті, коли кермовик зближався в четвер вечором до режі, де мав закинути якор, настав вибух і кермовик спалахнув вогнем. Опісля впав на землю з гуком. Рятункова акція була дуже трудна, бо годі було наблизитися до повітряплав, що бухав вогнем.

Цепелін прибув до Нью Йорку з 12-годинним опізненням, везучи 100 осіб, з цього 39 пасажирів і 61 членів залоги.

Летунська секція вашингтонського департаменту торгівлі розпочне докопання, щоби висвітлити причини катастрофи „Гінденбурга“. На думку американських офіційних кол головною причиною катастрофи було те, що його виповнили газом воднем, а не гелієм, якого продукція коштовніша.

ПОДРОБИЩІ КАТАСТРОФИ.

Один із функціонерів, зайнятих на летовищі, знаходився в часі експлозії біля вежі, до якої був прив'язаний Цепелін. Він каже, що „Гінденбург“ був на висоті яких 100 метрів. Видко було розбавлених пасажирів, що хусточками витали людей на летовищі. За хвилину пасажирів мали висідати. Нараз роздалась жахлива експлозія. Люди ледви встигли відскочити на бік від місця, де звалилася маса повітряплав, що бухала вогнем та димом. Було так гарячо, що кілька годин годі було приступити ближче. Врешті вдалось декому з рятукової акції наблизитись. Біля кабіни команданта побачили спалене тіло якогось чоловіка.

Опісля настали три дальші експлозії. Катастрофа склалася коло пів до 7-ої вечором, а ще коло 10-ої веч. останки повітряплав творили море вогню. Факт, що пожежа була така інтензивна, приписують смарем, які вжито до гонення мотору.

ПРИЧИНА КАТАСТРОФИ.

Здогадуються, що катастрофу спричинила буря, яка лютилася, коли повітряплав зачіпали до машту. Цілий час падав дощ. Є теж здогад, що запалився газ, який добувався на верх і доставляв до мотору.

ЧИСЛО ЖЕРТВ

покищо не устійнене. На основі німецької інформації врятувалось 20 пасажирів і 44 особи із залоги, так що загинуло 35 осіб. Покищо ті цифри непевні.

НІМЕЦЬКІ ПОВІТРЯПЛАВИ.

Кермовик „Гінденбург“ збудований у 1932 р. у Фрідріхсгафені. Був довгий 248 м., у промірі мав 41 метрів. Гнали його чотири мотори зі швидкістю 150 км. на годину. Подорож з Європи до Північної Америки тривала пересічно 2 і пів дня, до Південної 4 дні. Повітряплав був улашований люксово. Досі перелетів понад Атлантичний океан 20 разів щасливо, аж 21-а подорож скінчилася трагічно.

Німецьке повітряплавне підприємство втратило свій найкращий повітряплав. Має ще „Графа Цепеліна“, збудованого перед 10 роками, а крім того будує у Фрідріхсгафені ще один, подібний до „Гінденбурга“.

Кінець незалежної Каталонії.

КАТАЛЬОНСЬКЕ ВІЙСЬКО ПІДЧИНЕНЕ ЕСПАНСЬКОМУ УРЯДОВІ.

Як довідується париська преса, валенсійський уряд вислав до Барселони генерала Севастіана Позаса Переу, що має обняти командування 4. дивізією і ресорт війни в катальонському уряді.

Валенсійський уряд обняв службу безпеки над всією катальонською територією.

ТИМЧАСОВИЙ УРЯД.

З Перпіньяну повідомляють, що у Барселоні утворилася директорія зложена з 4-ох членів, що обняла функції тимчасового уряду. Творцем і головою директорії є Компаніс, на основі інших джерел — Сесе (якого одні часописи уважають соціалістом, інші — анархістом).

УБИЛИ ГОЛОВУ ТИМЧАСОВОГО КАТАЛЬОНСЬКОГО УРЯДУ.

Під час вуличних боїв загинув Антоніо Сесе, голова та міністер внутрішніх справ у тимчасовому управному комітеті, що тимчасово виконує обов'язки уряду. Сесе репрезентував у тому комітеті соціалістичні професійні спілки.

Разом загинуло дотепер у вуличних боях 50 осіб, ранено 170.

БІЙ ЗА ТЕЛЕФОНІЧНУ ЦЕНТРАЛЮ.

Тимчасовий уряд вислав сильні поліцейські відділи, щоби прогнати анархістів з телефонічної централі. Після довгої перестрілки, у якій загинуло чимало поліцаїв та прохожих, поліція здобула будинок; анархісти боронилися якийсь час на вищих поверхах, опісля піддалися.

БАРИКАДИ, ПОВЗИ.

В інших ділянках анархісти дальше нападають на поліцію та військо. Подорожні оповідають, що вулиці Барселони поперегороджані барикадами, на яких ідуть кроваві бої; коли цивільні хотять переходити барикади, їх обстрілюють.

По місті їздять анархістичні повзи, лунають скоростріляні та гарматні стріли.

ЛУЧБА МІЖ КАТАЛЬОНІЄЮ ТА ФРАНЦІЄЮ ПЕРЕРВАНА.

Авас подає, що на летунському майдані в Барселоні нема зовсім поліції, тому з огляду на безпеку французькі літаки, що курсують на лінії Тумоза — Казаблянка причаляють не в Барселоні, лиш у Перпіньяні.

Еспанський консуль у Перпіньяні остерігає подорожних, щоби не їхали до Барселони. Поїзди на тій лінії доходять лише до Херони.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНОСТІ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

Дайте оголошення до
нашого щоденника

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
humor і дотеп :-:-

Можна дістати в Адміністрації „Діло“
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Заборони й обмеження.

Львів, 7. травня 1937.

Заборони й обмеження, що їх видає державна адміністраційна влада, добре відомі повальному громадянству. Існують вони не лише на європейському суходолі, але навіть у такій недавно типово ліберальній державі як Сполучені Держави Північної Америки, не кажучи вже про СРСР або держави з тотальним чи півтотальним устроєм. Діється те все під кутом автаркії (самовистарчальності), а ще більше з огляду охорони існуючого режиму і оборони границь держави — отже здебільша з чисто стратегічних причин, що сьогодні завжди є рішальні.

Зокрема видано закони і розпорядки зі заборонами й обмеженнями, що торкаються оборони держави внутрі і назовні, майже зовсім незнані довоєнному європейському законодавству. До світової війни охороною внутрішнього ладу і безпеки громадян та обороною і охороною державних кордонів займалися звичайні закони — карні і військові, — у першу чергу загальний карний кодекс, що передбачував відповідні репресії у випадку порушення постанов, виданих в інтересі державного устрою, охорони держави і її установ та безпеки громадян. Після світової війни оголошено цілу низку спеціальних законів і розпорядків, давніше незаних, які часто врізаються дуже глибоко в життя поодиноких громадян і не менше теж і у збірни життя, причому у випадку порушення збільшено непомірно й репресії, себто кари.

До ряду тих виняткових законів належить у Польщі розпорядок президента з 23. грудня 1927 р. про границі держави, тричі опісля зновелізований, останній раз законом з 9. липня 1936 р., обов'язуючий від 18. липня м. р., який минулого року мав я нагоду зреферувати по-дрбно на сторінках „Діла“ і який у всіх своїх подробицях на основі розпорядку міністра внутрішніх справ увійшов в життя 23. квітня ц. р., коли устійнено в терені т. зв. 30 кілометровий граничний пояс на підставі конференцій старостів прикордонних повітів, що в квітні ц. р. відбулися в дотичних воєвідських уладах.

Згаданий зновелізований розпорядок президента з 23. грудня 1927 р. має велике значіння для населення, організацій і установ прикордонних повітів, з огляду на передбачені там великі обмеження що до побуту поодиноких осіб, свободи рухів, праці в торговельних і промислових підприємствах, припинення або заборони діяльності на просторі 30 кілометрової граничної смуги кожного товариства, союзу або кооперативу чи їх відділів. Є теж там значні обмеження і заборони щодо будівель, користування водною силою та навіть у праві власності у нерухомих і рухомих і у правних актах між живими й на випадок смерті. Заведено врешті збірну відповідальність громади за шкоди, якщо не можна вислідити того, хто зробив шкоду. Я заострено значно кари арешту. Словом, є дуже багато заборон і обмежень у різних ділянках життя та у правних відносинах осіб поміж

анально остання поведінка в 9. липня м. р. та які болочне відчували і відчували прикордонні населення і наші товариства, кооперативи й організації, та які — як сказано вище — на цілому прикордонному терені увійшли в життя у своїй повній строгості з днем 23. квітня н. л.

Сміливість тих повітів, де об'язує це спеціальне право про границі держави, є на українській етнографічній території дуже велика. Попри прикордонні повіти Полісся і Волині границьні м. Совітами в Галичині повіти: Збараж, Скалат, Копичинці і Борщів; в Румунію повіти: Борща, Залішки, Городенка, Ситин і Косів; зрешті ж Чехословацькі повіти: Косів, Надлірня, Калущ, Долина, Стрий, Турж і Ліско, а на Лемківщині повіти: Сніг, Коросно, Ясло, Горлиці, Новий Санч і Новий Тор — разом 20 повітів в Галичині, в яких мешкають українці. До цього з 23. квітня н. л. додано ще частини повітів у віддалі до 30 км. від кордону, що межують з прикордонними повітами; між іншими влучено теж до цього границьного пояса і місто Чортків.

Найбільші обмеження існують у надграницьній смузі — нпр. заборона виходити з хати від вечора до ранку, що лежить адовж границьної лінії два кілометри заширшило, бахучи від границьної лінії. У випадках, де цього вимагає характер терену, надграницьну смугу можна розширити до 6 км. або звужити понижче 2 км. Границьні надграницьні смуги означаються в терені окремими знаками. Побут у надграницьній смузі вимагає окремого дозволу адміністраційної влади (старости); місто Залішки як літніше не належить до надграницьної смуги.

Найбільше дошкуляючим для прикордонного населення є постанови щодо виселення і заборони щодо набуття, посідання, аренди й ужиткування нерухомостей чи їх частей та виконуваних торговлі і промислу громадянам польської держави на терені 30 кілометрового границьного пояса. Право виселення присадує старости і в нього деякі старости, нпр. в Косові, зробили вже чималий ужиток. Болочіша є ще справа з заборонами щодо нерухомостей, торговлі і промислу, які може видати дотичний воевода. Кожна трансакція нерухомостями ви-

магає там сьогодні дозволу воеводи (фактично рішальним тут буде староста) і всі приватні чинності, зроблені з метою обійти обмеження ці заборони, є невалидні. Про неважність рішають суди на жадання старости.

Обмеження щодо обороту землею не новина у польському законодавстві. Існують вони на підставі закону про виконання земельної реформи й ухваленого у минулій парламентській сесії проекту щодо обмеження обороту наділами, які повстали з парцеляції. Щоб дістати право власності треба дозволу старости. Оборот селянською землею є заправна свободний. Іншаке у 30 кілометровому границьному поясі на основі президентського розпорядку і новель до нього про границі держави. Тут безумовно кожна трансакція щодо власності, посідання, аренди, ужиткування нерухомості мусить мати попередній дозвіл воеводи, що незвичайно ускладнить і утруднить ціле автономічне життя у границьному поясі і що найбільше відрізняє тамешні селянство та що значно піднесе кошти трансакцій, хочби з огляду на степлені плати.

З тих величезних ригорів з заборонами й обмеженнями аде собі справу й сама адміністраційна влада і як зауважити (бо це офіційно не було оголошено) — дотеперішню практику щодо трансакцій нерухомостями полишено по кінець червня н. л. Живемо в часі посилення серед польського „кресового“ громадянства протипольських настроїв і масової протипольської акції, що прибирає вже люті риси психози, від якої як члени польського громадянства не є нічим теж і велика частина польських урядовців. Знаючи ті настрої, боїмося, щоб заборони і обмеження, про які говорено вище, не виконували надто ригористично жраз на українському вітнику. На ті заборони і обмеження у границьному поясі, що довернули державі обіймає простір одної шестини цілої державної території, звернула увагу і польська преса, називаючи стан такийого населення напів вилковим. Все те залежить від державної адміністрації і від населення у границьному поясі має право домагатися від неї, щоб не було ніяких шканів з заборонами й обмеженнями.

Д-р Степан Баран.

Весняний шум.

Женева, у травні 1937.

Шляхи сучасного міжнародного життя в значній мірі минають Женеву, але ті, що мандрують ними, не забувають про неї. Також політичні керівники Ліги Націй займають все становище до поважніших політичних подій. Бельгійський уряд, зацікавившись від льоканієнських зобов'язань, заявив, що він лишається вірний засадам Ліги Націй. Керівник національної Еспанії ген. Франко, на запит одного журналіста, чи Еспанія приступить до Ліги Н., відповів лише, що Ліга Націй не виконала свого обов'язку супроти національної Еспанії. Сучасний політичний момент для акції Ліги Н. не є очевидно сприятливий. Навіть сесія Бюра конференції розабросилась, що мала розпочатися 6. травня, відсунули не лише тому, що генеральний секретар Л. Н. зайнятий на конференції в справі єгипетських капітуляцій в Монте. Але в Женеві пильно стежать за тим, що робиться в Європі. Перед полуднем і перед вечором приходять представники преси до журналістичної салі Л. Н. по новини. Потім ступають машинки до писання і телефон та почта нагадують світові, що й Женева думас про нього. Коли вкінці травня представники різних держав відуться анов до Женеві та піднімаються звідси на політичну панораму Європи, то вони побачать досить поважні зміни, що залиши в ній апродовж останніх місяців і навіть тижнів. Відомини між великими державами лишилися вправді покищо без засадничих змін, бо політичні основи цих держав надто солідні, щоб мінятися в короткі часі, — але внутрішні соціально-політичні відносини у цих державах та їх відношення до менших і малих держав настільки змінилися, що швидко може прийти до дуже поважних подій, небезпечних навіть для сусідів усіх цих малих держав. З великодержав найбільш заангажована тут на першому місці Франція, — а далі: Італія і Німеччина. Англія робить вправді все можливе, щоб адержати політичну рівновагу Франції в Європі, але вона не може формувати відношення Франції до інших держав, що входили в післяверсайльську систему французьких впливів в Європі. Сучасні події в Еспанії відбилися і на внутрішніх і зовнішніх відносинах Франції. Не лишилася без впливу на франко-бельгійські відносини і відновлення бельгійської нейтральності. Але найповажніші зміни у відносинах Франції з меншими держава-

ми відбуваються без сумніву на південнім сході Європи. Французькі армії тут перемагає поступово Італія, близька сусідка європейського союду. Після італійсько-югославянського порозуміння прийшло побачення Шушніга—Мусоліні у Венеції, що ударило французькі плани і щодо Австрії. Наслідком очевидного ослаблення зв'язку між державами Малої Антанти намагалась французька дипломатія утворити нову сполучку малих держав на південнім сході Європи, наблизивши Відень до Праги. В Парижі сподівались, що утворення політичної осі Рим—Берлін порушить зв'язок між Римом та Віднем. Кілька дрібних інцидентів між Берліном та Віднем та часом гостра полеміка між німецькою та австрійською пресою викликали в Парижі враження, що австрійський уряд уважатиме італійську гарантію проти ачлосу неавтарчальною і шукатиме інших гарантій в Парижі та Празі. З Праги ажили при французькій підтримці заходів переконати австрійський уряд, що австрійські та чехословацькі інтереси рівнобіжні, бо самостійність одної і другої держави ніби загрожена Німеччиною. Невиключено, що ці аргументи скріплено обіцянками економічного характеру. Невиключено, що праські аргументи і викликали деяке враження у Відні, зрештою господарські зв'язки між цими обома частинами колишньої наддунайської монархії були завжди досить тісні і такими залишилися. Справу відносин між Австрією і Чехословаччиною обговорювали — очевидно — у Венеції. Наслідки були для Парижа досить несподівані. Не лише представник Австрії признав без застережень, що унормування господарських відносин над Дунаєм без участі Німеччини неможливе, але таке саме переконання висловили і праські „Народні Лісти“. Одночасно міністр Крофта виступив у

За два золоті цілий місяць

Станіслав Рикер

французький виступ

ул. Валова 11 а.

поручає вибачений жувський і жіночий скарб. Абонент за годину 2— год 3. Тримак ондуційний май. лішня 7 год. — Малий 30 сот. — Бодах одування в миття туди ж год. 1.30. — Броня та жі 80 сот. 8—7

„Чеським Словом“ з сензаційною статтею на тему, що в сучасній боротьбі між фашизмом та більшовизмом Чехословацька не пристане ані до одної, ані до другої сторони. Стаття ця викликала у деякого враження, що чехословацький уряд, коли й не виповідає формального союзу з Москвою, то в усяким разі проголошує його нечинним. Якщо це справді так, то ЧСР станула на єдиний розважний і можливий для неї шлях повної нейтральності, шлях, який напевне найшов би більше арозуміння в Лондоні, ніж у Парижі.

Віденська урядова преса, „Вінер Цайтунг“ та „Райхспост“, цілком адоволені вислідами побачення у Венеції і в царні зовнішньої політики і в царні економіки. Повідомлення деяких часописів про можливість притягнути представників австрійських національних соціалістів до участі в уряді вважають вправді у Відні атрачанням до внутрішніх австрійських справ, а проте рішуче не заперечують. Ствердження непохитності римських протоколів та німецько-австрійського порозуміння з 11. липня 1936. уважають в Женеві приступленням Австрії до римсько-берлінського пакту, хоч Шушніг і заявив, що до ніякого блоку Австрія не приступає (зрештою формального блоку і між Римом та Берліном нема). Редак-

ЦВІТИ тяті і вазонкові

найбільший вибір — низькі ціни

„НІЦЕЯ“ АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02.

тор Бріке пише в „Журналі де Женев“, що „Шушніг не пристав би до італійських пропозицій, не маючи певности, що Італія досить міцна, щоб їх адержувати. Впливи національних соціалістів у Відні все одно щораз сильніші. Вислідом нарад є успіх німецько-італійської політики. Віса Рим—Берлін оминула австрійську небезпеку, позичі адобути раніше адержано. Довкола Малої Антанти повстали нові сполучення: від Югославії, а завтра від Румунії, від Туреччини. Німецько-італійський вплив на сході зростає“.

Цей факт хвилює очевидно у великій мірі московський уряд. „Ізвестія“ з 20. IV. широкі розписують про акцію „німецького фашизму“ на південнім сході Європи, між іншим пишучи: „Татарську безпеку румунським фашистам безкарність. Його власна внутрішня політика мало чим відрізняється від фашистської. А його зовнішня політика в останній часі щораз більше відхиляється від французької політики“. Не виключено, що в зв'язку з цими аяврами азявляє несподівано й Тітулеску на париській терені. Політична весна азовідається в Європі великими вітрами. До весняної сесії Ліги Націй політична ситуація, очевидно, не викристалізується. По боці Франції бракуватиме кількох її прихильників. Новий лад в Женеві до старого подібний не буде.

М. Дамко.

Консолідація німецької меншини в Польщі.

Ще 18. м. м. відбулось у Катовицях велике німецьке віче, на якому д-р Паоло Шіман з Румунії, б. президент кількох конгресів національних меншин, виступив з рефератом на тему: „Меншинна супроти держави“.

У висліді промов д-ра Шімана й д-ра Панга зібрані постановили оснувати „Союз Німців у Польщі“, якого тимчасову листу цілписаво

160 прийнятих представників різних німецьких політичних партій і товариств.

Обох основоположників нової німецької політичної партії у Польщі, якої заваданням буде в першу чергу консолидація німецької меншини, прийняв на аудієнції воев, Грабінський.

Нова партія має суто-католицький напращок. (КТВ)

Кінець страйку у льондонській міській комунікації.

Представники персоналу льондонських автобусів і трамваїв погодилися працювати далі, чекаючи на остаточне рішення виконавчої союзової ради.

СТРАЙК ГІРНИКІВ ПОКИЩО НЕ ЗАГРОЖУЄ.

Після наради з міністром гірництва ексективна гірничої федерації рішила відкласти на 2 тижні (себто до 22. ц. м.) дату, коли гірники евантуально вийдуть працю. З огляду на те страйк гірників може вибухнути не скоріше як 6. червня.

УРЯД БОРОНИТЬ ПРНИКІВ.

Лейбуристи приготувалися до атаки на уряд під час дискусії в парламенті на тему внутрішньої політики. Несподівано прем'єр висловився за збірними умовами та за гірничою федерацією, чого саме домагаються гірники. З огляду на те лейбуристи лишили уряд у спокою, а дискусія покінчилася скоро.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між нами. — Коран.

Розвал арагонського фронту.

„Еко де Парі“ повідомляє, що багато анархістичних частин з арагонського фронту покинуло свої відтинки і відмашерувало до Барсельони з повзми й артилерією.

Рівночасно з іншого джерела прийшла вістка, що директорія рішила відкликати до Барсельони 12.000 війська з арагонського фронту.

Авас подає зі Сарагоси, що на арагонському фронті було зовсім спокійно. Вихиснуючи ту обставину, національні війська перевели кілька розвідних випадів і посунулися помітно вперед. Здається, що на цілому фронті червоні втратили контакт з національними військами.

СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ ПЛИВУТЬ.

Як повідомляють із Царгороду, за минулих 20 днів переплило Босфор 27 совітських і 8 еспанських кораблів у напрямі Еспанії та 22 совітські і 8 еспанських у напрямі Чорного моря.

ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ.

Національні літаки були дуже активні на всіх відтинках баскійського фронту: Під Геррікою вони заатакували здобуті червоними становища, під Еїбаром розігнали кілька зосереджених ворожих груп, крім того зістріляли один літак.

На арагонському фронті червоні літаки бомбардують міста: у Сарагосі вони мало що не знищили старинної катедрі, у Ферра Нуеви убили чимало цивільних, зокрема жінок і дітей.

ЕВАКУУЮТЬ БІЛЬБАО.

Евакуація дітей і жінок з міста Більбао почалася. Корабель „Такано“ забрав до Франції 2300 баскійських дітей з лікарями і санітарним персоналом. З цих дітей 1500 помістяться в Бяріці, відкіля їх розвезуть до захистів і приватних осіб, а решту 800 повезуть на острів Олерон.

Корабель „Карімаре“ зі залогою 70 осіб вплив до Більбао. На тому кораблі є трьох лікарів і санітарів, які опікуються здоров'ям утікачів. Кожного члена залогів застимували на

150.000 франків. Корабель „Карімаре“ забере зі собою 1000 утікачів; його ескортують французькі військові кораблі. „Карімаре“ поверне до Бордо в неділю рано. Пароплав „Ізарра“ з 500 утікачами покинув Більбао і відплив у напрямі Бордо.

Авас повідомляє, що нац. кружок „Альміранте Сервера“ намагався затримати пароплави, які вивозять утікачів з Більбао. Після виниклих сигналів з британськими кораблями він відплив.

До межі територіальних вод кораблі, що евакуюють дітей з Більбао, плвли під ескортом баскійських військових кораблів, даліше заопікувався ними британський контрторпедоєць.

Заки кораблі відчалили, у пристані в Більбао можна було бачити зворушливі сцени прощання дітей з родинами.

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс

Нас кличе голос наших предків...

Діловий комітет повідомляє у пресі й окремими афішами, що Т-во „Українська Захоронка“ під патронатом Митроп. Андрея і Преосвященних Івана й Никити улаштує велике ювілейне свято в честь Божої Матері в салі Великого Театру дня 9. травня в год. 12. вполудне.

Ювілейне свято... думками сягаємо далеко у сутінки віків. Рівно дев'яносто літ тому володар усієї нашої землі князь Ярослав Мудрий на оборонних мурах Києва, над золотими воротами, побудував церкву в честь Благовіщення Пречистої Діви Марії, віддаючи їй в опіку свою державу. З цієї нагоди величав Пречисту Діву Марію своїм словом сучасний митрополит Іларіон як „васеславну і скору на поміч християнам Преславну Богородицю“. Літописи оповідають, що це мав бути обіт за поміч у боротьбі з половцями.

Особливе почитання Матері Божої в Україні давне. Св. княгиня Ольга при своєму хрещенні дістала чудотворний образ Богоматері в золотій ризі, прикрашений самоцвітами. Цей образ був родовим скарбом князів Руси-України. З часом вони передали його черцям Печерської Лаври. Українська Земля любя Богоматері. Серед живої віри народу радо перебуває Вона серед нас і значить свій побут великими чудами й ділами.

Прегарна пісня про Почаївську Богоматір — це знов вияв вдячності їй за велику й успішну опіку. Хроніки Скиту Манявського, Зарваниці, Белзи чи Самбора та інших чудотворних місць по Українській Землі нотують дивні її яви, а деякі місцевості славні чудами Богоматері по нинішній день. Так радіє з нашим народом його

радістю чудотворне обличчя Пречистої Діви із Зарваниці, сумує упадками нашими белзька Богоматір на чужині і плаче ревню над нашим заломаням страдальна самбірська Богоматір.

Давнина наше така величина, що стає перед нами як недосяжний ідеал. Душа тодішніх людей, як у дзеркалі, відбивається у старій нашій літературі і в творах, на яких оформлювалася чи виховувалася. Висувається на перше місце релігійний зміст, зокрема почитання Богоматері. На відмічання заслугують: Хожденіє Пресвятої Богородиці по муках, Плач Богородиці під Хрестом, Патерники і Мінеї та численні інші оповідання і твори, зв'язані з почитанням Преосв. Діви Марії. Тодішні проповідники чимало проповідували про Пречисту Діву Марію. Данило Заточник голосно накликавав: „Жінки, стійте в церкві і молись Богу та св. Богородиці!“ Данило Паломник дає цілу низку оповідань про Пречисту Діву Марію, що в малій перерібі увійшли у збірник Дмитра Туптала Ростовського.

Нарід жив побожно й виявляв вдячність Тій, Яку називав своєю Ненькою. Стільки церков і монастирів, скільки було та є на Україні посвячених Пречистій Діві Марії, нема в ніякому краю.

Наше козацтво піддалося під Покров Богоматері. Наші гетьмани багато церков у честь Божої Матері збудували на знак своєї особливої подяки. Багато цих історичних пам'яток існує ще до нині, не зважаючи на вандалське знищення і руїну України більшовиками. Видно, все-сильна рука Небесної Неньки зберігає їх до

ІЛ. ЧОЛГАН.

Великодній архитвір.

— Маємо справжнє щастя. Бачите, як усе йде нам гладко? Яка погода! Великдень у черешневому квітті! А люди, їх стрій, обличчя, звичай? Все це справді гідне нашого об'єктиву.

— Есі! — притякнув з англійською флегмою провідник фільмової експедиції — Осип Оливець, що крім студій над фільмою придбав закордоном звичку мішати до розмови англійські слова та носити короткі, спортові штани.

Його товариш, відомий поет Грицько Мазник, виступав тепер у ролі сценариста та режисера. Своім гарячим темпераментом додавав розгону праці та викликавав „творчий ентузіазм“.

— Ви не маєте поняття, пане Осипе, яку сензацію викличе наш „Великдень над Дністром“! Оце вперше сміло зірвали ми з банальним етнографізмом рідних короткометражників і дамо річ, повну експресії, змісту, динамізму, заразом ліризму! А як до того заграють на екрані веселкові кольори, во!.. — поетів ніс незвичайно видовивився, а очі горіли надхненним патосом.

Оливець, провідник продукції, кінооператор, асистент і т. д. в одній особі, задоволено гладив лисину:

— Безперечно наша фільма зробить переворот у цьому жанрі кіноматографії. Та немала заслуга в тому і ваша. Сам не знаю, чи з вас кращий сценарист, чи режисер? З вами чудово працюється!

— А з вас просто геніальний оператор! —

уже таки з надто пересололював Грицько. Та компліменти вбивали в обидвох піонерів рідної фільми почуття самокритицизму. Приємно мріяти і любоватись плодом своєї творчості, що... ще не появився!

— Лишилась ще нам одна сцена: обливаний понеділок. „Ол райт“. Попередні сцени, особливо вчорашні гагілки, вийшли зміненито. Просто вірити не хочеться, що в оцій закутні можна знайти такі скарби!..

— О, найцінніший скарб саме е! — гукнув утішно режисер.

До Мазника та Оливця сміялись білі, рівняньські зуби:

— Ми вже всі зібрались. Ще довго чекати? Фільмарі підійшли до своєї „артистки“. Грицько весело підморгнув, а Оливець погладив лисину:

— Отже можемо починати. Погода і сонце в сам раз.

У фільмовому „ателіє“ було гаряче. Декорації: біленька хатина з солом'яною стріхою та призьбою, блакитне небо з кучерявими хмарками, сентиментальний перелаз із черешнево-вишневим садком, цілим білим від квіттів, у глибині пасіка з вуликами — все стояло вже на своїх місцях. Рефлектор висів досить далеко, бо на небі. Зате був сильний і безплатний.

Артисти зовсім не мали тремі. Своєю свободою і спокоєм могли загнати в кут голлівудських тузів. Головна артистка, струнка Василина стояла серед гурту парубків, у білих солом'яних капелюхах з „квітками“. Сміялася з їх дотепів, прижмуруючи ліве око до Грицьки. Поетові було гаряче і він розсією шукав по кишенях за шитком зі сценарієм і режисерськими записками.

Оливець приготував фільмокамеру, а режисер дав останні пояснення артистам:

— Хлопці! Вживайте з розмахом, життям. Василино, маєш писанки? Добре. Ведра з водою є?

Врешті все було готове. — Оливець дав знак:

— Ол райт. Можемо починати! Зажурчів апарат і почали накручувати сцену. Мазник як режисер стояв побіч і давав вказівки. Ввесь палав творчим надхненням:

— Усміхнися краще, Василино! Так... Ви заходьте зліва. Скоріше! Вважайте! Добре...

Все йшло як по маслі. Оливець з англійським спокоєм водив об'єктивом, а камера, мов губка воду, всакала в себе красу Великодня на подільському селі. Хлопнула вода, сміх, втеча (все за сценарієм)... Дуже рамена схоплюють дівчину, за хвилину — уста нахилиються до уст...

— Води, ще! — прорізав нараз повітря крик і Грицько одним скоком опинився серед артистів.

Бухнула з ведр вода, з грудей крики. Повстала метушня. Грицько шамотався мов неприємний, а парубки (думаючи, що це так має бути) не жалували води і своїх рамен.

Оливець, забувши про свою холоднокрівність, ревів немов зрзнений звір:

— Гов!.. Грицьку, ви здуріли?! Станьте..! Хлопці! Гей!!!

Та „транс обливання“ тривав даліше. Ірвав за собою й Оливця, що полишив свій апарат і кинувся до гурту. Вода, крик, сміх, знову вода!..

Коли ведра були порожні, очі всіх звернулися на режисера. Виглядав мов кудка по до-

слушного часу... Наш нарід величав Пречисту Ді-
ву Марію, як умів і як його було стати. Здається,
немає родина, де не було б у насмені Марії чи об-
разу Богоматері в дома, а прощі і богослуження
в її честь і до нині відзначаються чи не найбільшою
фреквенцією. Замітний цей рух навіть під боль-
шевизмом, де приходиться скриватися усім по-
новітнім катакомбах.

Не знаючи як лікхоліття і всієї свої не-
щастя, наш нарід не затратив почитання Богома-
тері. Тому не пропаде, ні не загине. Нарід, у яко-
му найбільший його скарб та його майбутнє —
молодь — віддає і жертвує себе прилюдно під
опіку й покров Богоматері та визнає її за Опі-
кунку свою і за взрок свого життя, ба, що біль-
ше, присягнув своїй обітці аміноше, такий нарід з
великою надією може дивитися у своє майбутнє.

Такі думки нисуються у зв'язку зі святом
у честь Богоматері в дні 9. травня ц. р. Радість
вступає у нашу серця. Ті, що опікуються наші-
ми найменшими, відчули спонтанний відрив і
биття дитячого серця, що в кожній небезпечі
шукав тільки опіки в мамі, а народові кажут
шукати її там, де її можна знайти — у Небес-
ній Мамці. Цей ювілей є виявом потреби жи-
вої душі нашого народу, відновити давній обіт
і аміноше його у здоровому ядрі свого Пі-
мону.

У сонячному місяці травні, що присвяче-
ний особливому почитанню Богоматері, не-
порочними, ангільськими устами незнаних ді-
тей винить нарід особливу пошесті Небесній
Мамці і відновить давній обіт своїх славних
предків, щоб на шляху відродження почати
нове життя.

Нинішні дні справді жахливі для нас. Це ж
на живому організмі нашої нації червоні кати
завзялися будувати царство сатани й антихри-
ста. Огидне безбожництво лише невідомо до
когого обрав Богопочитання, знищить цер-
кву, переміняє їх на кави, магазини, кухні, чи
стайні і з глухим топче всієї релігійної почуван-
ня. Не краще було та є в Мексику і в Іспанії.
Іде боротьба добра і зла. Заті Комінтерну ді-
ють по всьому світі і глибоко нуртують у нас.
Ріжні сили спрягані в одній диявольській зло-
мі, щоб відерти людські душі Богові і знищи-
ти їх.

Без сумніву, що в такій переломовій хви-
ліні таке свято містить у собі надприродні
скарби, як ласку відродження, духове спілкування
і любов, багаторічний дух і віру у велике майбутнє
та в післявоєнну Україну. Воно стає новою

Нікий культурний нарід не може обійтись без
шкільного Товариства, яке в національній дер-
жаві стає клітиною державно-освітнього апа-
рату, а в мішаній — доповнює її завдання чи
недогляди в освітній роботі. — Яке велике
значіння для бездержавного українського на-
роду має „РІДНА ШКОЛА“! Пам'ятаймо на це!

трійкою основою життя і праці молодого по-
коління для Бога й Батьківщини.

Вирішає перед нами правда, що в оперті на
надприродні сили Христової Церкви і під по-
кровом Богоматері та на чистій національній
нашій культурі ансовується тільки повнота вар-
тості творчих ідеалів сучасного покоління. Са-
ме ця правда привололо нас засувати в по-
новітній світ вігу цієї хвилі, що має стати не
тільки великим релігійним актом, але й націо-
нальним обов'язком та нашою суспільною по-
требою. А цією потребою є новітнє лицарство,
новий тип українця.

Ним приходиться поборювати багато пе-
решкод, що стеляться на шляху формування
такого нового типу. Шкільні експерименти най-

більше бють по нас і нам шкодять. Сотки ти-
сят нашої молоді залишаються поза рамками
різномірного виховання; сотки тисяч є на-
галі поза школою.

Українська Захоронка для наших наймен-
ших має багато серія і оберігає цвіт нації. Та-
ке Т-во заслуговує на найбільше зацікавлення
і щирі підтримки. Саме таке свято дає нам до-
бру нагоду зацікавитися працею і долею цього
Т-ва, всім навіть тим родинам, що живуть „мо-
дерним життям“ і не мають дітей; нехай побач-
ять усіх української дитини, як складає вона
ручки і моляться до Бога, як вона росте та о-
формлюється!

В цьому передовсім велика вартість на-
дільного свята в честь Богоматері. О. Ч. Я.

Апостольський Адміністратор Лемківщини суспендує...

Важкі часи переживають лемки, зокрема
українські священники на Лемківщині. Вони за-
місць опіки та допомоги за свою дійсно важку
і піонерську працю на Лемківщині зустрічають
перешкоди і то, на жаль, від апостольських ад-
міністраторів. Так, наприклад, у Риманові за те ли-
ше, що є свідомими українцями. Таких священ-
ників-українців перекидають з місця на місце,
стримують їм невеличку платню так, що такі
священники мусять лишки мандрувати не раз
кілька десятків кілометрів до Риманова, бо на
базу залізничну не мають ні сотика. Вкінці і бл.
п. о. д-р В. Масцюх і теперішній апостольський
адміністратор о. Я. Медвецький суспендував і
суспендує визначніших священників-українців,
щоб таким чином позбутись їх якнайшвидше з
Лемківщини.

Як нам пишуть, саме перед Великоднем те-
перішній ап. адміністратор, Я. Медвецький за-
суспендував пароха Полан Суровичів пов. Ся-
нік о. Степана Ядловського, ревного священника
і свідомого українця, б. професора богослов'я в
Перемишлі і б. радника ап. адміністрації, який
тішився загальною пошаною і любов'ю своїх па-
рохія. Слід згадати, що о. Ст. Ядловський похо-
дить з Лемківщини і найкраще відчуває всі ду-
ховні потреби своїх нещасних братів-лемків. Не

диво, що однодушно всі парохіяни ставили в обо-
роні свого пароха. З цією метою вислали спеці-
альну делегацію до ап. адміністратора. В деле-
гації ввійшло трьох місцевих громадян, а саме:
Іван Поланський, Іван Лакомий і Петро Купина
і засували ап. адміністраторові прикрі положен-
ня, в якому нашілися вірні с. Полан С. вислали
суспензії місцевого пароха. Але ап. адміністра-
тор не прихилився до прохання делегації і вона
вернулася з нічим. Вислід цієї дуже драматичної і
болісної справи такий, що внаслідок повної від-
сутності парохія у Страстний Четвер не відпра-
влено в Поланях Хр. Страстей, у Велику П'ятницю
не зложено плащениці, а під час Великодніх
Свят не було ніякої відправи.

В Поланях Суровичів велике схвилювання
і всі парохіяни домагалися однодушно, щоб ім
ап. адміністратор привернув їхнього пароха.
Зрештою о. Т. Кміщукевич, парох сусіднього се-
ла Суровичі, якому ап. адміністратор доручив
виконувати всі церковні функції в Поланях Су-
ровичів тільки з тяжким трудом може обслу-
жити своїх парохія, бо до парохії Суровичів
належать ще три села з трьома церквами. З цього
виходить ясно, що подібні рішення ап. адміні-
стратора лише підризують впливи греко-като-
лицької церкви на Лемківщині.

З українського робітничого життя у Львові.

СВЯТО 1. ТРАВНЯ В Т-ВІ „СИЛА“.

Українське зорганізоване робітництво, ко-
отре гуртується в Т-ві „Сила“, відзначувало 1.
травня Свято Праці сходинами у своїй доміні-
ці при вул. Рутівського ч. 22. Свято відкрив
короткою промовою голова Т-ва Павло Музи-
ка. В своїй промові сказав він, як повинно і
мусить українське робітництво святкувати 1-
травнєве Свято Праці, щоби здійснилися наші
ідеали та вказав шлях, який мусить це приспі-
шити. Відтак п. Степан Сабара виголосив дуже

добре опрацьований реферат про свято 1-го
травня, в котрому амальовав потужні впливи со-
ціалізму та комунізму на українське робітни-
цтво та український нарід. Кінцеву промову ви-
голосив п. Ярослав Петрів, що пояснив, чому
українське зорганізоване робітництво при Т-ві
„Сила“ і цього року і в майбутньому не буде
святкувати 1-го травня спільно з тими робіт-
ничими організаціями, котрі є під впливом чер-
воної Москви, відвічного ворога України. Своєю
промовою закінчив п. Петрів словами, що: зче-
рвоніють жовто-блакитні прапори, але від про-
литої крові українського робітництва за волю
українського народу і тим самим за кращу до-
лю українського робітництва, як тільки припаде
день розплати з червоною Москвою.

У ВЕЛИКОДНЮ СУБОТУ 1-ГО ТРАВНЯ.

Комітет Допомоги Українським Безробіт-
ним роздавав святочні дарунки тим украї-
нським родинам безробітних, які внаслідок без-
робіття потребують найбільше помочі. Цікаво
було побачити розрадувані лиця тих нещасних
не зі своєї вини, коли діставали дарунки. На-
певно довго залишилися в їх пам'яті цей день,
де напередодні Воскресіння брат зиможний,
руками Комітету Допомоги Українським Безро-
бітним, подав помічну руку безробітному бра-
тові. Так і відгукувалося, що всіх нас єдиною
доля та що подання братньої помічної руки
безпомічному братові у відповідному часі вер-
неться сторицею. — З допомоги скористало 50
родин.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Т-во українських робітників „Сила“ узає-
дно на Великдень 2. ц. м. свячене для своїх чле-
нів безробітних, що не мають своїх родин у
Львові. Присутніх було 80 членів. На початку
п. Степан Сабара виголосив гарну промову, в
котрій згадав про світлі дні нашого Воскре-
сіння та про тих, котрі, творючи його, віді-
шли від нас на вічний спочинок. Одначе в на-
ших серцях, сказав промовець, залишається во-
ни тим жевріючим вогнем, що вічно горить
та вказувати нам буде шлях, щоб остаточно
Перемогу-Воскресіння досягнути. В родимо-
дужий атмосфері протягнулося це свято до
пізнього вечора.

ші. Стояв обмоклий, розхристаний, прибитий.
— Може, пане Мазник, — засичав гнівно
Оливць — скажете нам, що вам сталося?

Грицько побачив перед собою багато ціка-
вих очей. Навіть Василюка, хоч дівоча зуби
від холодного тушу, дивилася на поета
зчудована. Грицько підняв руку вгору, щоб
безнадійно махнути, і... вдарив нею в губ:

— Мене... кусила... бджола...

Загальний ретіт. Навіть Оливць усміхнув-
ся вибачливо:

— Ех, поете, поете!.. Що-ж, найкраща су-
ма нашої фільми пропала. Що зробимо?

Та Грицько не відзивався, а Оливць чухав
клопотно лисину:

— Не знаю, як там з фільмовою тяжкою.
В кожному разі сьогодні вже по всьому. Хлоп-
ці, будемо мусити завтра повторити. Тепер про-
шайте! „Гуд бай!“

До Грицька підійшла Василюка. Прегарно
вишита сорочка, піла мокра, щільно прилипла
до зноскої статі. Вишнєві уста розкрились в ус-
мішці.

— Бачите, що лишилося із пшонки? Можу
вам їх дати за те, що ви так мене „вляли“.

Чорнобрині наддністрянські писанки були
побиті. Поет підійшов до дівчини:

— То... може допомогти тобі перебрести?

— Вам секунда! Хвилиночку! — заблестіла
Оливцева лисина. — На хвилиночку ходи, Ва-
силюко, сюди! Щодо звітницького дня, то
мусим...

І дівчина з Оливцем віддалилися.

Грицько переступив з ноги на ногу.

Над землею стояла місяшна, травнева ніч.
Грицько Мазник блукав по черешневому сад-
ку. Мигнула якесь струнка, біла силуетка. Ва-
силюка? Пішов за нею. Враз — станув. Почув
низкий голос і придушений дівочий сміх.

— Трудно... — відхилив і завернув, ішов по-
волі, задивившись у небо.

— О! — наткнувся на когось. — Ах, це ви,
пане Осипе?

— Ес. А ви тут що робите? Шукаєте по-
етичного надхнення? Шкода, бо випередзи-
ли вас.

— І вас теж — відігрівся Грицько.
Десять недалеко защебетав соловій.

— Чуєте? Чи чуєте? — повторив Грицько.

— Як зачитає трелями соловійко і як співають
пахощами вишні?

— Ой, щось вам язик покрутило...

— Е, ви не розумієте нових, модерних ме-
тафор. — На Грицька надійшла хвилиня, коли
людина відчуває непереможну потребу виспо-
відатися перед кимось із свого настрою. — Чи
ви, пане Осипе, знаєте, що таке весняні скобо-
ги? Чи не мліють вас приємно під серцем? Ех!..
Я признаюся вам, що нині вранці це не бджола
була, а... Василюка, її краса, чар...

— Ага! — засичав Оливць. — Тепер ро-
зумію! Аж тепер дам я їй обливаний понеділок!

Поет зрозумів, що лягнув дуриницю і що
за нього потерпить дівчина, яка розколихала
його серце.

А бланшний місяць виліз на високий горіх
і пускв зпід носа дим, якби гаулився з кіно-
анх аматорів.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Скити на Поділлі й на Закарпатті.

Слідом скитської культури на наших західних землях присвячені дві нові синтетичні праці в археологічній літературі двох наших сусідів. Одну з них видав Т. Сулімирський, колишній доцент львівського університету, тепер надзвичайний професор у Кракові, п. з. „Scytowie na zachodnim Podolu” (Львів, 1936). На підставі маюваних знахідок та аналізи матеріалу він викидає в нас окрему групу пам'яток скитської культури, яка займає ціле західне Поділля по Скагатах на півночі, Подністров'я по Товмачині заході, цілу Буковину та східне Поділля включно по Смотричі. Народ цих могил — бо тільки вони є досі знамі — творив безперечно панівну верству над місцевим трацьким населенням та просидів на місці яких 50 літ (600—100 до Хр.).

Сильні культурові зв'язки линули цих скитів із київською групою їх співплемінників; виразні торговельні зв'язки були між ними та грецькою колонією Ольбією над лиманом Бога, як на це вказують бронзові дзеркала, грецькі монети та глиняний клясичний посуд. На торговельні зносини з північними сусідами вказують знову деякі бронзові вироби скитського типу на території так зв. висоцької культури на теперішній

галицькій Волині. Кінець скитському пануванню в нас поклав прихід германського воєводинського племені вандалів, і тут погляд автора різниться від погляду проф. Антоновича (Варшава), за яким причиною упадку скитської алади на Поділлі мали б бути кельти.

Друга праця про скитів на Закарпатті вийшла зпід пера д-р Ярослава Бема, комісара державного археологічного інституту у Празі та д-ра Йосипа Янковича, кустоса музею ім. Легоцького в Мукачеві п. з. „Skythove na Podkarpatske Rusi (Carpathia) I, a, Praha, 1936). Публікуючи головну матерію із розкопаного обома авторами могильника в Кустановицях біля Мукачеве, вони називають ці знахідки „кустановицьким типом” та приписують їх теж скитам як панівній верстві над місцевим трацьким населенням. Для нас важна ця праця тим, що „кустановицькі” могили знамі й по цей бік Карпат (Комарів), а окремі знахідки кераміки того типу найшлися і в кількох інших місцевинах. Шлях, яким ці закарпатські скити дісталися на Подністров'я, йшов певно через Верещинський провал.

Я. П.

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооператива, читальні, це артистичний образ арт. Гординського, Св. Юрій. Кольоровий, прекрасний, на спеціальній папері, величини 70/50 коштує зл. 3.00. На пересилку 30 сотиків. Замовляти чеком П. К. О. 506.778. „ПРОМ-БАНК” (для „Торін-Бюра”) Львів, вул. Гродзінських ч. 1.

З берлінського фільмового екрану.

„ГАРНА ПАННА ШРАГ”.

І знов одна нова фільма „Уфі”: „Гарна панна Шраг”. І хтож та гарна панна? Ганзі Кнотек, віденка, нова зірка „Уфі”, репрезентантка нової генерації чистокривної, здорової молоді. Своїми наївними, повинни довіря й любови очима чарує не тільки своїх з фільми, поручника фон Мергайма (Г. Бергман) і кольтоніста Л. Кріля (П. Клінгер), але й усю публіку. Не диво, що й старенький король Фридрих Великий (незрівняний О. Гебрі) рипається допомогти їй у її правдивому коханню. Фільма пливе живо, зацікавлює і чим далі, тим більше насувається питання, чи усміхнеться доля цьому чарівному дівчатку.

Вкінці правдива, вірна любов перемагає всі труднощі на вдоволення „Гарної панни Шраг” і всієї публіки.

„ГОРДІЯН ТИРАН”.

Фільма небуденного гумору. Вже сама поява Гордіяна (Фердль Вайс), короткогого, з короткою шиєю, з задертим носиком і руками людини, на якій плечах спочиває світ, викликає сальви сміху. А ті замотані ситуації і несподіванки — то вже дійсно витискають сльози з очей. Фільму режисерував дуже дбайливо Фред Завер. З гумористичних фільм останніх років (німецької продукції) — це безперечно одна з найудатніших.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великій виборі в прекрасних нових взорах — матеріали на весняні плащі, костюми, шовки на блузки, комплекти і суки — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ”

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

З американської преси.

ЛІК.

У Стемфорді (Конектікут) станув перед судом священик Кларенс Гудман, що є водночас підприємцем публичних робіт і торговцем вугілля, обвинувачений у тому, що він тримав у своїй хаті динаміт. Обвинувачений склав перед судом таку заяву:

— Коли я скінчу свою щоденну працю, люблю вечорами жвакати динаміт. Я поручаю його вам як дуже добрий лік. Динаміт додав мені ту енергію, яку я проявляю від ряду літ у різних напрямках.

СТРАХ ПЕРЕД СМЕРТЮ.

Над берегом Міссісіпі побачив поліцей чоловіка, який кинувся у самогубнім намірі. Поліцей хотів кинутися до води рятувати самогубця, але пригадав собі, що має катар і може простудитися. Тоді він витягнув револьвер і крикнув: „Видішайте з води, бо стріляю!”

Самогубник налякався і негайно підплив до берега.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ

В американському деннику „Літль Рок Дейлі Нюз” в Аркансас була така новинка:

„Як стверджує лікарський бюлетень, стан здоров'я Діамонда Джо Салівена значно поліпшився і є надія, що він зовсім видужає. Як тільки лікарі ствердять, що його здоров'я не загрожує ніяка небезпека, губернатор Мек Ре за раз призначить день, коли його мають повісити”.

РІВНОВАГА ДУХА.

Спокій, холоднокривність, рівновага духа — це одні з найкорисніших людських прикмет. Одного дня в кінці вибухла пожежа. Люди в паніці заметушилися і почали пхатися до дверей. Тоді один із присутніх дуже холоднокривий і зрівноважений діяч, вискочив на крило і сказав спокійним, переконливим голосом:

— Пані і панове! Успокойтесь, нема ніякої небезпеки. Сидіть спокійно на своїх місцях.

Його послухали і всі вернулись на свої місця. І всі згоріли.

ЧИ МОЖНА СПАТИ В ПАРЛЯМЕНТІ?

Спікер (предсідник палати) в англійському парламенті відповів на численні запити, що спати в парламенті не заборонено, „оскільки це відбувається відповідно тихо”.

ВЕСЕЛЕ.

ЗАПІЗНО.

Молодий лорд дістав у спадщині по своєму батькові історичний замок з галереєю образів Молодий лорд мав довгі, як і лице молодому синові багатого батька. Він покликав до себе купця образами, доброго знавця мистецтва.

— Я хотів би вам продати свою галерею — сказав він — під умовою, що ви мені запропонуєте якусь відповідну суму. Але я не хотів би, щоб про це довідалися люди з моєї сфери. Отже я попрохав би вас замовити для мене дискретно дуже добрі копії всіх тих образів, але такі, щоб ніхто не пізнав різниці з оригіналами.

Купець відповів:

— Це не буде легко.

— Чому?

— Бо — дуже мені прикро, що мушу тут явити цю таємницю! — я вже зробив це для вашого батька, коли він дістав замок у спадщині від свого діда.

ПОБОЖНІ ХРИСТІЯНИ.

Три шотландці („шкоти”) пішли на богослуження. Нараз після проповіді почали збирати гроші на будову церкви. Коли дяк підійшов до трьох шотландців, один з них зімлів, а два негайно взяли його на руки і винесли з церкви.

ТРИ ЗВІЧАІ.

Яка різниця між англіцями, ірландцями та шотландцями, коли вони запросили вас на чай?

В Ірландії подає господині гостеві цілу цукорничку, коли бачить, що він шукає за цукром, і каже: „Прошу!” В Англії господині сама вибирає кусень цукру і передає його гостеві. Шотландка питається: „Ви може не досить добре замішали чай”.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК

при

Українському Техніко-Господарському Інституті прийматиме студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Державна і право, 3) Соціальна політика, 4) Економіка, 5) Соціологія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори Української Господарської Академії та інших українських високих шкіл.

Навчання триває шість семестрів. Проводяться позаочною (кореспонденційною) методою.

У дійсності студенти приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи без матурі можуть вступати до школи як курсанти. Після закінчення школи абсолютні дістають диплом.

Пропости з умовами студій і таксами за навчання безплатно. Завертатися на адресу: Український Техніко-Господарський Інститут, Podbrady, Czechoslovakia, або Товариство „Одеський Господар”, Львів, Ринок 10. На першу відповідь прикладати міжнародну поштову марку.

На ту саму адресу надіслати прохання і запити у справі студій на 4-річному Вищому Економіко-Кооперативному Відділі, 2-річному Техніко-Олійно-Господарському Промисловості, 2-річних курсах Українознавства, Вищих Курсах Громадської Агрономії, 1-річних курсах Бухгалтерії та короткочасних курсах чужих мов, пасіництва, американського промислового пасіництва, садівництва, консервації і переробу садівництва та городництва, обробу шкери, мисоварства, фотографії, радіотехніки, птицевництва та городництва.

Присилайте передплату!

Великий
Театр

сьогодні
Подвійна бухгалтерія
з Адольфом Димшою.

Великий
Театр

Нищать пам'ятки минулого.

ЗАГРОЗА ДЛЯ ЦВИНТАРИКА ПОЛЯГЛИХ У КОРШЕВІ.

Недалеко Коломиї є велике село, що його недавно розділили на Коршів і Казанів. Люди дуже свідомі, що подбали про гарну кооперацію та здвинули величаву молочарню. Рідна Школа, Сільський Господар та Просвіта стануть там на першій місці. А це все є сіллю в оці деяких наших „приятелів“, що хотіли цю працю як не знищити, то бодай ослабити.

В часі світової війни йшли бої на вулицях цього села і в р. 1915. упало там чимало військ. Ховали їх по різних місцях у селі та на полі. Більше їх число, головню придлявців, поховано на узгір'ю жидівського лану, напроти залізничної станції, поховано їх там, де згнули. Кілька разів могили, невеличкий цвинтарик обсаджено ще тоді густими смерічками, що вирісши дотепер у високі дерева, стережуть могили борців з далеких сторін Дніпра. Біля цвинтарика стоїть невеличкий каміньний хрест: це пам'ятка знесення панщини. Цей хрест та цвинтарик, що здалека впадає в око, це пам'ятки нашої минувшини. При кінці війни стягали мадя-

ри воєнних мерців на головний цвинтар, а цих могили з пошани для них не рушили, залишили борців там, де їх поховано.

Нарід любить цей цвинтарик і що року йде з процесією помолитися на могилах та віддати поклін незнаним героям.

Нараз розійшлася тривожна вістка. Нарід повторяє між собою, здається, підслухану вістку, що пан „вуйт“ на спілку із солтисом та жидом поробили вже заходи, щоб цвинтарик усунути і площу віддати на іншу ціль. А це все для амбіцій та всяких цілей одиниць. Та чи не можна вже деінде знайти яку вільну площу? В цій тижді має заїхати до Коршева воевідська комісія, щоб на місці справу вирішити. Можеб цією справою завчасу займалися наші послани, і то в якнайкоротшім часі, щоб цей цвинтарик залишили на тім самім місці. Коли в часі шалючої війни визнавали ці могили мадари, то тим більше тепер слід би їх ушанувати в 22-ї роковини їх існування.

— о —

Ворохобня анархістів поширюється на цілу Каталонію.

У місті Фігуерас віддаленім 25 км. від кордону анархісти при допомозі частини міліціонерів із гарнізону пристаневої фортеці Сан Фердинандо захопили владу у свої руки. Всі міські радні покинули свої місця без бою. В кількох місцях уставлено скоростріли.

У місцевості Хероне віддаленій 60 км. від

кордону анархісти також захопили владу у свої руки.

Останні вістки, які прийшли із Каталонії, додають, що ситуація хенералідаду сильно погіршується. Боротьба, яка в днях 4. і 5. обмежувалась тільки до Барсельони перекинулася і на інші місцевості.

— о —

Німецька слідча комісія виїхала до Злучених Держав.

Слідча комісія у справі катастрофи „Гінденбурга“ виїхала літаком до Шербурга, звідки поїде пароплавом „Европа“ до Злучених

Держав. Також американська влада почала слідство, щоб устійнити причини катастрофи.

— о —

Еміграційні справи.

ЗАЛИШЕННЯ ДІТЕЙ ПРИ ВИЇЗДІ ДО КАНАДИ.

Часто трапляється, що родина, яка емігрує до Канади на основі завізання або на поселення, не може виїхати в тому складі, що зазначений у дозволі на виїзд до Канади. Канадійська влада виносить, що родина може прибути до Канади у зміненому складі, якщо дістане окремішній дозвіл канадійського уряду на залишення у краю когось з членів родини у віці нижче 18 літ. Діти повніше 18. року життя можна лишати в краю без окремого дозволу.

По широкому світі.

Французький уряд заборонив правим організаціям маніфестації з нагоди свята Жанни д'Арк.

Новий папський нунцій небагом виїде з Риму і правдоподібно в четвер приїде до Варшави.

2 іракійські дипломати продавали зброю до Еспанії: секретар посольства в Парижі — валенсійському урядові, секретар посольства у Берліні — національному урядові. Оба вони стануть перед судом у Багдаді під замітом державної зради.

Еспанський червоний уряд домагається від мін. Ідена, щоб почали слідство у справі бомбардування Герніки.

Абіссинську столицю перенесуть мабуть до Амбо, Дессе або Іргалем, бо хоча підсоння Адіс Абеби дуже здорове, місто положене занадто високо (2.600 м. над морським рівнем), а це некорисно впливає на здоров'я європейців.

Італійський диктатор Мусоліні виїде мабуть небагом до Німеччини.

Нехай священники зроблять усе, що можуть словом і ділом, щоб прогнати язву пияцтва з Христового стада, а навіть нехай стануть прикладом повної здержавності, щоб могли підвернути небезпеку, якою ця язва загрожує Церкві і державі. — Папа Лев XIII.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГолошуються в нашому ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГолошення.

— Травневі богослуження в церкві св. Духа, Коперника 36, починаються в неділю 9. ц. м. Початок: год. 6. попол.

— Вистава з приводу 100-ліття появи „Русалки Дністрової“ в залах Національного Музею обіймає 106 друків початку XIX. в., 37 рукописів тогож часу і 8 документів, що відносяться до Маркіяна Шашкевича, або походять із його руки. В неділю 9. V. ц. р. в год. 12.30 відбудеться показ з устними поясненнями. Вистава відчинена щоденно від год. 9—15. Виставу цю поручаємо якнайширшим кругам шкільної молоді, українцям і всім любителям доби відродження Галицької Землі.

— Вечір пісні Андрія Поліщука відбудеться в малій салі Муз. Інституту ім. М. Лисенка, в суботу 8-го ц. м. в год. 19.30. При фортепіані Меланія Байлова. Вступ за програмкою.

— Маларська вистава на Волині. Від 8. травня ц. р. до 15. червня український мистецький гурток „Спокій“ влаштує свою виставу праць на Волині: в Луцьку, Крем'янці й Рівному. Вистава складається з відділів архітектури, графіки й маларства. Праці українських архітектів будуть вперше показані на Волині. У виставі бере участь коло 20 осіб. Усіх праць буде поверх 200.

— В Українськім Науковім Інституті в Берліні вистолосив 7. ц. м. д-р Ріхтгофен, професор університету в Кенігсбергу, виклад на тему: Стан доісторичних дослідів у Східній Україні.

— Матуральна афера з викраденням письменних тем з кураторії викликала велике пригноблення не тільки серед молоді, що мусять сідати вдруге до письменної матури, але й серед їхніх родичів. Загальне обурення звертається проти порядків у шкільній кураторії, де такі річі є можливі. Консеквенції матуральної афери відчуте, як зачувати, перш усього візитатор середніх шкіл п. Юс, що з його бюрка урядовець м-р Рачек добув теми і передав жидівському вчителю Мелерові.

— Що діється по наших селах. Упадок обичаїв і здичиння молоді переносяться широкими хвилями з міст на села. Бійки, стрільнина, розправа ножами по спокійних колісах наших сел — на денному порядку. В Рогатинщині був 4. ц. м. такий випадок: Селом Журів переїздив ровером студент із Григорова, Богдан Булка. На дзвонення переходячий парубок не вступився з дороги, так, що роверист його потрутив і нібито вдарив. Коли згодом студент вертався тою самою дорогою, напало на нього 5 кравяків потрученого і ножами тяжко його покалічили. Покликавши лікаря з Бухачовещ, д-р Мирослав Комарянський, ствердив три коліні рани на плечах і одну рану в животі. В грізному стані відставлено пораненого до шпиталю у Львові. Треба признати, що старше громадянство Журова осудило виступ ножовників з обуренням.

— Втікли з дому шукати золота. На залізничному дворі в Станиславові поліція придержала трьох, коло 15-літніх хлопців, що висіли із львівського потягу і розглядали довкола. Показалося, що це гімназист Л. Косак і електромонтер В. Рурка зі Львова та Т. Камінський зі Львова. Спершу говорили, що їдуть до своїх до Заліщик, а на поліційному комісаряті всі призналися, що втікли від батьків і хочуть крізь Румунію дістатись до Індокитаю шукати золота... Перед утечею лишили дома листи до родичів, просячи, щоб за ними не шукали, бо вони вернуться, як тільки збогатіють в Азії. Не зважаючи на їх протести, поліція відставила хлопців шупасом до дому.

— Крадіж тютюну з потягу. Між Перемишлем і Журавицею розбито залізничний вагон, з якого вкрадено скриню винницького тютюну вартості 3.500 зол. Поліція викрила в одному перемиському шинку шайку злодіїв, до яких належала теж одна жінка. Частину вкраденого тютюну, закованого в землі, відобрано.

— Грабіжницький напад на двір. До мешканця власників фільварку в Белці пов. Золочів, Марії Ясінської та її брата Мечислава прийшло 5 осіб, між ними один в поліційному однострою і перевели ревізію. Опісля звели обох усісти до авта і повезли нібито на поліцію. По дорозі постріляли їх, кинули до рову, а самі вернулись до двора, де забрали 4.000 зол., 600 доларів і ріжну біжутерію. Поліція розвела за бандитами облаву в цілій околиці.

— Самогубство по японськи. Зофія Нагадальська в Каліші зробила собі гаракірі, щоб розпрощатися з життям. Причиною самогубства були родинні незгоди.

— Львівська хроніка. У фабриці содової води Г. Фляйшера при вулиці Різницькій у Львові експлудував мідяний бальон, наповнений киснем, наслідком чого загинув робітник невідомого прізвища.

— Жахлива експлозія. В муніційному магазині біля Анкари вибухла пожежа з експлозією, від якої загинуло кілька десятків осіб. Причиною катастрофи була коротка злука.

— Сорокові роковини винаходу Марконі. 10. травня ц. р. минає 40 літ від часу, коли Марконі вдалося зробити в Англії проби, які долягали на навязанні зв'язку на електромагнітних хвилях поміж двома пунктами, віддаленими від себе на 5 км. Вражіння було величезне, але ніхто тоді собі не уявляв, який поступ зробить радіокомунікація впродовж 40 літ. Так само 40 літ тому Клемент Адер доконав першого лету на літаку, який тепер знаходиться в музею мистецтва і ремесла в Парижі. Лет тривав на віддалі асього кілька кілометрів.

— Ріжні вістки. В поспішному поїзді Бордо-Марсейль вибухла бомба, від якої загинуло кілька осіб. — У Діарбекі розстріляли 30 курдійських провідників, що брали участь у змові проти Сирії.

— У великодному числі в статті С. Гордиńskiego про українське мистецтво Сов. України попали такі друкарські похибки: замість: го-сподарського реалізму — має бути, го-ландського реалізму; замість: вуз (вище українське заведення) — має бути: „вище учбне заведення“.

— Досвідчена господиня не надумується довго. З власного досвіду знає, чого їй треба і не дає себе збити з пантелику, коли стараються її переконати, що вона помиляється. Вже чотири покоління господинь запізналися з вартістю мила Олень Шіхт і навчилися його цінити, бо воно не лише пере основно, але також хоренить білля. Якщо білля після прання зложено до шафи виглядає як нове і нічого не стратило зі своєї свіжості, то це доказ запобігливості господині, яка довіряє випробуваному милу Олень Шіхт.

— о —

Занепад організованого життя у Кривіці. Красівець — це невеличка двотисячне містечко в жорієльському повіті, віддалене 18 км. на захід від Яворова. Українське життя в цьому латві тліє. Митиам змобілі ам півзділлі і досить тяжкі до організованого життя. До освіти і культури мало горнуться. В читальні нема ні одної книжки і тільки один часопис, а до гімназії „Р. III.“ а Яворові ходить усього 2 ученики з Кривіці. Хору темер теж нема. Церква старенька, гона, аемістять уой мішані і селані а деох притулках си а жик на жалі, нема церков. „Народного Дому“ тамі нема. Читальня має одну велику кімнату, де відбуваютьс 2—3 театральні вистави до року або шипері. Одначе а знім тяжко її освітити і тому мало з ні сходиться членів. Читальня дуже слабо розмішана. Мірилом цієї мієрї є нивка річка алазда (50 гот) при малій кількооті членів. У Кривіці є те тат „Луг“, засноване перед роком, що промаше розміри живу діяльність. 25. м. м. відбулися загальні збори цього товариства. Ї тек філія „Прогрети“, що обиди 15 читальні і розмішана слабо. Українська „Зора“ має страшенно погалу домішку і може тому правде тек не надто інтенсивно. Зате прегарне примішані має оздоровити, але ні працює захоронан ні інших установами кривічанні майже не цілується. Крім інших товариств, як зружок „Рідної Школи“, „Сільський Господар“, філія „Союзу Українок“, філія Українського Красного Товариства охорони дітей та осіб над молодішю“ засвітнілися і деякі з них аладе аоразувава за політичних. Показом ролію і безпечного

може бути факт, що на коляду „Рідний Шкіль“ зібрав Кременець і воз. — Пенітова Торговельна Спілка в Яворова має у Краківці свою філію, що є одночасно крамницею і гуртинною для кількох доколичних кооператив. — Дня 18. м. м. уладив „Лут“ Шемченківський концерт. На спільний концерт не могли чомусь „Лут“ і читальня погодились. В програму входили 3 пісні добре організованого хору з сусіднього села Гринича, декламації, вокальне слово, реферат та інспірації. Концерт підготував Степан Замць і його виступальності треба зазначити, що свято випало добре. Інтелігенції на святі чомусь не було. Взагалі враження інтелігенція за мало рухлива і за мало працьове. Хоч її дуже мало, то ще до того її не держиться разом. Тимчасом треба багато праці в цьому залушенню містечку; треба його піднести культурно і зробити з нього осяйний осередок західної частини львівського повіту, що трохи за далеко віддалена від Яворова. А села цієї частини в протилежності до самого Краківця дадуться легко організувати. Майже весь тигар праці має тепер: голова філії і читальні „Пресвіти“ о. дек. Василь Матківський, д-р М. Качмарський і м-р А. Захарко. В осени м. р. зацікавився був Краківцем Явор'я, головою яворівська філія „Пресвіти“ помагала яворівській, а яворівський просвітницький організатор почав був доламати у Краківці тунну. Виявилось наглядно, що для Краківця треба зрештою організатора, бо один урядовець двох орут не може швидко обслужити. Останніми часами Українська „Зоря“ при допомозі і за потином яворівського „Народного Дому“ почав закладати опадливості гуртин по селах. Краківська інтелігенція мусить зайняти з кількома суїдоційними мішаними до інтенсивної преси, бо останніми часами людські і комуністичні сильно розкладають і деморалізують деякі села. Численна яворівська інтелігенція повинна дати Краківцеві найбільшу поміч, зацікавитись ним, відвідувати і помагати в його організації. При допомозі Яворова мусять краківці зайняти до будови поркані Народного Дому там більше, що є вже відповідні площі і деякі гроші.

Р. К.

Спорт.

Даремні надії.

РЕСОВІЯ — УКРАЇНА 2:0 (2:0).

Немає хіба відомого симпатична України, який вірив би ще по четверговій програній з Ресовією, що Україна здобуде мистецтво Окружної Ліги. Правда, теоретично Україна є ще й далі одним із кандидатів на мистецтво, але досвід каже, що всі паперово-теоретичні міркування даремні, коли не окріпає їх спортова форма дружини на зеленому мурі. А такої форми Україна не мала і — не має її найгірше — нема ніякої надії, щоб її форма покращалась. Такої слабкої гри України, як учора, не бачили ми вже давно. Уже кілька останніх змагань України сигналізувало ослаблення форми нашої дружини, та ніхто не надіявся, що це ослаблення піде в такому стрімкому темпі. Навіть браз Петрова в нападі не справує зовсім програною. Вини треба дошукуватись зовсім дещо. Адже не ніяка тайна, що на тренінги першої дружини приходять завжди люди 2—3 гравці (без переборства). Значить: ціла дружина грає кожні змагання без ніякого тренінгу, бо це зовсім хибний погляд, що правильну заправу зможуть заступити товаришські чи хочби мистецькі змагання. Історія завжди повторюється. Коли минулого року, після численних перемог і загроз деградації до нижчої класи, змагання України відібрали в собі відповідну дозу амбіції і спортивного запалу — на висліді не треба було довго чекати. В останньому сезоні Україна стала справжньою революцією і мало що не 100-відсотковим перемогам на мистецтві. Та замість набрати віри у власні сили, встали до соціальної праці — дружина спочила на лаврах і засліпнула такою, як бачимо.

Аж жаль було дивитись на змагання України, які намагались стартувати до матчів (віримо, що вони швидко хотіли ці змагання виграти), але завжди слізналися на цілі секунди. Гравці Ресовії стартували швидко, а Україна була в зовсім безнадійних ситуаціях і дефіцитною різницею однієї десятості секунди були все такі промахи при м'ячі.

Добрий старт можна виробити тільки на тренінгу. Також рухливості і меткості гравців України буда дуже і дуже слаба, бодей на половину гірша від меткості гравців Ресовії. Невже ж, що без відповідного тренінгу мусить виступити такий технічний недолік? І так вже воно сталося.

Найважливішою та найгіршою прикметою спортивця є не тільки вміння перемогти, але й вміння вміти програсти. Україна намагалась змагання з Ресовією виграти на велику віру і деякі змагання грали так гостро та брутально, що їх гра залишила сильний неомас не лише перед тушею, але й серед культурної частини української публіки.

Хто в Україні виконав учора свої завдання? Дуже важко на це питання відповісти, бо при Гуцулі, який

боронив (ноді в безнадійних ситуаціях і позаявляю та бравурою, всі інші гравці менше або більше розчарували. Позав слабкої гри дав цим разом напад, який складався з 5 гравців, що себе взаємно не розуміли і взаємно собі перешкоджали. Найслабшою була лівша сторона: Скопонець II — Максимів. Першою в слабкій грі належить Максимову, який у теперішній формі на цю позицію не надається. Нодію доброї подачі до середини повільність, відомого стрілу на ворота і при тім наріжних придержування м'яча та отримування гри дисваліфікують цього гравця, як нападника і як крайника. Скопонець II. — не тільки тінь давнього пробоєвника й небезпечного стрільця. Найгірше те, що цей гравець бореться дріблясти, забуваючи найважливішу загалу футболу, що добрий стрілець ніколи не може бути дрібляком і нападником. Мільом губилися в бачковим „живанням“. А вже невинним промахом було те, що він, один із найпокірніших та найбільше зцінованих гравців, не зміг досвідом з двох кроків стрілити до воріт, тільки пустив якимсь чудом жалюва бомбу понад попережку. Магочний працював, як м'яч, а що небагато м'яч, то помагав собі розбоями. Незалежно у другій половині Краківський у нападі, але й він надживав фізичної сили. Поміч, як завжди, однакова, звичайно: на знаменитий напад Ресовії рішуче за слаба. Цимбала залучив безпосередньо перші ворота, Скопонець I. у першій половині зовсім слабкий, у другій трохи розігрався. Явнішим пунктом був Пазуник, з якого всеж таки буде колись ще добрий помічник. Оборона мала дуже важке завдання — може почати й теж за слуга, що Ресовія не виграла у вищих відомостях. Найгірша примета обох оборонців та, що оба висувались або за далеко вперед або залишались за близько воріт.

Хід гри: Гру починає Ресовія, але вже по кількох хвилинах Україна гостює під її воротами. Одну з ситуацій маркує Скопонець II., стріляючи непотрібно далеко в авт. Перші ворота добуває Ресовія в 8. хв. по акції нападу і стрілі молоденького Барада. Від цієї хвилини зазначається легка перевага Ресовії; спешна Україна грає жорстоко і непотрібно гостро. Гравці протакції України кінчаються трьома наріжними в 15., 16. і 17. хвилин, але без ніякого успіху. 35. хв. рішає про метч. Гогендорф (найкращий технік нападу Ресовії) дістає м'яч зі середини, передає оборону і стріляє певно в рт не до оборони. У другій половині Україна грає дещо краще, чим ближче до кінця оситає все більшу перевагу, але незарадіють нападу України та добра гра оборонців і воротаря Ресовії не дозволяють здобути хочби одні ворота, хоч нагоди до того були іноді просто ідеальні. В 25. хв. двоє друзів на лівій полі дикує суддя тільки кількох з ліній карного поля Ресовії. Мільом стріляє, на жаль, на авт. Кілька наріжних, кілька фавлів України, кілька дорозочних випадків середньої трійки Ресовії, яка грає виразно на час, і цей болісний для 4-тисячної публіки метч кінчиться заслуженою програмою України.

До цих змагань виступила наша дружина в такому складі: Гуцул, Сергєт, Скопонець I. (Воробець); Краківський (Скопонець I.), Пазуник, Цимбала; Магочний, Скопонець II., Мільом, Воробець (Краківський), Максимів. Увесь час відбувались у дружині різні зміни, що теж мало очевидно свій вплив на хід змагань.

Судював добре п. Земан.

СТАНІСЛАВІВСЬКА А.КЛЯСА.

СТАНІСЛАВІВ. Пролом — Понук 2:1 (1:1). Пролом заграв д. добре і виграв зовсім заслужено. Найкращий у Проломі Придун в нападі. Андрійшин I і II і Семіш. Також поміч гравця неале. Ворота для Пролому адобув Якібчук. Судював слабо п. Враз.

Раз Два Три — Ресера 2:1 (1:0). Несподівана перемога Р. Д. Т. над Ресерою.

Юніори:

Раз Два Три — Пролом 3:2 (1:0). Перший виступ юніорів Пролому виграє д. добре.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ПЕРЕМІШЛІ. Польонія — II. Соки 5:2 (2:1). Заслужена перемога Польонії.

САМБІР. Корона — Чувал 3:3 (1:2). Корона мала перевагу, але слабкий напад не зміг рішити змагання у свою користь.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. Висла — Гарбарня 1:1 (0:0). Одинак змагання, які відбулись у четвер закінчились нерішеним вислідом, який кривить Гарбарню.

МИСТЕЦТВА А.КЛЯСИ.

Др. Соки II — Україна II 3:0.

З. З. Н. — Т. С. Л. 0:0.

Львовська — Зеніт 8:1 (4:1).

Сайтез — Білий Орел 4:1 (1:1).

Знесінчання — Рекорд 2:0 (0:0).

ГУРТКОВИЙ БІГ З ПЕРЕШКОДАМИ.

В неділю, 9. п. м. організує Сокильська Спортова Сесія Львівський гуртковий біг з перешкодами на площі Сокола-Батіка в год. 11.30 передпозднем. Сокильські біги з перешкодами різнити гуртуть біли сеті зма-

гання-соколи і вказують на зріст зацікавлення цими змаганнями. В неділю, побачимо черговий біг з перешкодами, на цей раз гуртковий (по 3 особи). Побратими — 670 метрів і 12 перешкод, посестри й учасники — 580 метрів і 7 перешкод. Учасники — 880 метрів і 10 перешкод.

СТЕП — П. К. С.

Змагання за мистецтво Ц.кляси відбуються в неділю в год. 4. попол. на грині Світової.

— 6 —

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. Маріян Мариско ЧСВВ.: ЧИ ХРИСТОС СПРАВ. ДІ ВОСКРЕСІ? В-во ЧСВВ у Жовні. 1937. Стор. 82, 16^р.

Г. Н. Кассон: ЯК ВИБІТИСЯ НА ПРОВІДНЕ МІСЦЕ. Дванадцять заваг про прикмети й обов'язки провідної людини. Для українського читача алади (Ора Шкрумелян). Вибіркова практичного знання. Львів 1937. Український Видавничий Інститут. Стор. 93, 16^р.

Франц Коковський: СІРІ ГЕРОІ. Оповідання з давньої минувшини. Обрання Якова Гніздовського. Діто. ча Вибіркова ч. 3. Вересень 1937. Видавництво „Світ Дитини“ Львів 1937, стор. 71, 16^р.

О. Годуцько-М. Щуровський: РЕМІСНИЧА БУРСА ПРИ ВУЛ. ПАСІЧНИЙ Ч. 2 У ЛЬВОВІ. Львів 1937, стор. 16, 8^р.

Д-р Михайло Драган: „УКРАЇНСЬКІ ДЕРЕВЛЯНІ ЦЕРКВИ“, 2 том. (текст та ілюстрації). Видавня Нціонального Музею у Львові 1937.

Тарас Шевченко: ПОЕЗІЇ 1847—1850 РР. За редакцією Павла Зайцева. Український Наук. Інститут, Варшава-Львів 1937. Поясильні статті П. Зайцев: Темі поезій написаних Шевченком на аслани. О. Лотоцький: Державинський світогляд Т. Шевченка. О. Лотоцький: Поезія Т. Шевченка під російською цензурою. Стор. 394.

Софія Русова: МОЇ СПОМИНИ. Львів. 1937. Видав. кооператива „Хортиця“, ст. 284.

Федь Триндик: ЛІТЕРАТУРНІ ПАРОДІЇ. Шарі, епіграми, гуморески. В-во „Гумор і сатира“, ст. 32.

Ростислав Биндик: РЕГІТ АРІДНИКА. Новелі. В-во „Випле Гроно“. Львів 1937. Ст. 286.

ЖУРНАЛИ

НАЗУСТРІЧ. ч. 9 (51), з 1. травня 1937. Зміст: М. Іваник: Воскресення Христове в старім українським мистецтві. — Богдан Лещий: Рік. — Юрій Косач: В-тер з Чорномор'я. — Ростислав Кедро: Ожежні голгофськи. Весняна ніч. — Осип Боднарівич: Поніра. — Роман Сімонович: Витор Матюк. — Михайло Романішин: Молода кров. — Михайло Островерха: „Останні вете-ри“ Леонарда да Вінчі. — Франц Коковський: Початки літературної діяльності Марка Черемшини. — М. Рудницький: Один з обмовників модерної поезії. — О. Золотницький: Українські деревляні церкви. — Ніна Казімеєвська: На годину у грецький світ. — Пятнадцять літня діяння студіює старовинау культуру. — Ілько Воршак: Україна в Парижі. — Степан Шурет: Що таке мистецька фотографія. — Роман Роман: Над Бафра-том. Степан Лещий: Дорога до Вожего Гробу. Українська хроніка. — Музика. — Театр. — Реданай. — Мо-да. — 35 ілюстрацій. Ціна 50 сот.

ЖІНОЧА ДОЛЯ. Ч. 8—9. Зміст: У. Кривченко: *** — Симеон любови і пради. — Жюль Лисогірська: Через Голготу до Воскресення. — Галика. — Великаді зичаї на Гудульщині. — Радісні позиви. — Н. Королева: Мон-Салласт. — Дити нудяться. — Ірина Візде: Вішна наростіж (доді). — „Україна, Сурма грає“ — пісня до сль К. Качмарової (ноти). — Мар'я Омельчен-кова: Фредеріка Бремерова. — Жінка в німецьких народних азичковій зенчалх. — О. Кисілевська: Дещо про нашу Гудульщину. — Стефанія Пундівіло: Тобі Рідний Краю. — Вістий ала моря. — Анастасія Котал: Індійське повір'я. — Проф. С. Русова: Що наша мо-лодь читає. — Софія Яблонська: З мого далека. — Зні-домлення Українського Вюра в Лондоні. — Статті ге-оподарські. Що їсти. Жіночий рух. Листування редакції. Ноанки.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіля-вича.

КОПИЧИНЦІ:

8. V. Віл.

9. V. Довбуш (Чорногора з огні).

З Копичинців іде театр до Грималова.

Український Мол. Театр „Заграва“ під

арт. пров. В. Блавецького.

ДОВРОМІЛЬ:

8. V. Мураш.

9. V. Третьяк пані генералової.

З Добромилів театр відгостить до Пер-рамшля.

Великий Театр:

Субота, 8. V. год. 7.30 веч. „Подвійна

бухгалтерія“ з Адольфом Димітом.

Неділя, 9. V. год. 8.00 попол. цим най-

лишій „Професія пані Воррен“. Год. 7.30

веч. „Подвійна бухгалтерія“ з Адоль-

фом Димітом.

